СЛОВНИК-ДОВІДНИК ФАХІВЦЯ З ПРОВЕДЕННЯ ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ З ЗАСТОСУВАННЯМ ПОЛІГРАФА[1]

Назаров О. А.

Реферат. Назаров О. А. представляє власну комп'ютерну програму «Словник-довідник фахівця з проведення психофізіологічних досліджень з застосуванням поліграфа», видану 2017 р. у Києві на CD-диску й доступну для завантаження (183 Мб). Потребу в такому виданні автор пояснює тим, що поліграфологові треба постійно мати під рукою визначення найуживаніших поліграфологічних термінів, якими описують проведене дослідження, і щодня розширювати професійний словник термінів, висловів і пояснень, пов'язаних із роботою експерта-поліграфолога в Україні – від правоохоронних органів до приватних структур. Вчена рада Одеського державного університету внутрішніх справ рішенням від 27.11.2017 (протокол № 3) рекомендувала словник-довідник до друку та практичного використання в діяльності поліграфологів. Програма складається з п'яти розділів, які автор вважає найактуальнішими для українського поліграфолога: тлумачні словники міжнародних і вітчизняних поліграфологічних термінів; спеціальні довідники для роботи з раніше засудженими; нормативні документи щодо організації та застосування поліграфа в правоохоронних органах України; основи фармакології; державні й міжнародні стандарти діяльності з проведення психофізіологічних досліджень із застосуванням поліграфа. Матеріали викладено українською, російською та англійською мовами; використані наукові й інформаційні праці супроводжено посиланнями, права на них залишено за їхніми авторами, комерційне використання програми заборонено. До розділів «Словники і довідники» та «Стандарти» дібрано відеофільми, які відкриваються лише з головної сторінки, щоб автоматичний запуск не заважав читати тексти; для перегляду нормативних документів бажане підключення до Інтернету. Програму постійно доповнюють за пропозиціями користувачів (останнє оновлення на сторінці датовано 14.08.2017), тому для отримання нових версій її радять перевстановлювати. Автор нагадує, що професія «експерт-поліграфолог» має офіційний статус за Національним класифікатором професій України ДК 003:2010 (код 2144.2), хоча назва посади поліграфолога в конкретній установі може від неї відрізнятися. Словник-довідник адресовано і тим, хто лише починає шлях в інструментальній детекції брехні, і досвідченим фахівцям, яким він допоможе освіжити знання та уніфікувати терміни в описі досліджень на поліграфі.

Ключові слова: поліграф, експерт-поліграфолог, психофізіологічне дослідження, словник-довідник, поліграфологічна термінологія, комп'ютерна програма, стандарти психофізіологічних досліджень, нормативні документи, Класифікатор професій ДК 003:2010, інструментальна детекція брехні.

Reference Dictionary for Specialists Conducting Psychophysiological Examinations Using a Polygraph

Nazarov O. A.

Abstract. Nazarov O. A. presents his computer program, a reference dictionary for specialists conducting psychophysiological examinations using a polygraph, released in Kyiv in 2017 on CD and offered for download. The author explains the need for such a tool by the fact that a polygraph examiner should always have at hand definitions of the most common polygraph terms used to describe an examination and should constantly expand the professional vocabulary of terms, expressions and explanations relevant to polygraph work in Ukraine, from law enforcement agencies to private organisa-

tions. By its decision of 27 November 2017 (minutes No. 3), the Academic Council of the Odesa State University of Internal Affairs recommended the dictionary for publication and for practical use by polygraph examiners. The program contains five sections that the author considers most relevant for Ukrainian practitioners: explanatory dictionaries of international and domestic polygraph terminology; special reference materials for work with previously convicted persons; regulations on the organisation and use of the polygraph in Ukrainian law enforcement agencies; basics of pharmacology; and national and international standards for psychophysiological examinations using a polygraph. Materials are given in Ukrainian, Russian and English, the scientific and information sources used are referenced, and commercial use is prohibited. Video films selected for the dictionaries and standards sections open only from the main page. The program is updated on the basis of users' proposals. The author also recalls that the occupation of polygraph examiner (code 2144.2) has official status under the National Classifier of Occupations of Ukraine DK 003:2010, although job titles in particular organisations may differ from it. The resource is addressed both to beginners in instrumental lie detection and to experienced specialists who need consistent terminology.

Keywords: polygraph, polygraph examiner, psychophysiological examination, reference dictionary, polygraph terminology, computer program, polygraph standards, regulatory documents, National Classifier of Occupations, instrumental lie detection.

Першоджерело: *Назаров О. А. Словник-довідник фахівця з проведення психофізіологічних досліджень з застосуванням поліграфа [Електронна програма]. Київ, 2017. CD-диск. Реферат оприлюднено в журналі 08.08.2017.*

References

1. Nazarov O. A. Slovnyk-dovidnyk fakhivtsia z provedennia psykhofiziolohichnykh doslidzhen z zastosuvanniam polihrafa [Reference Dictionary for Specialists Conducting Psychophysiological Examinations Using a Polygraph] : referat. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2017. Vol. 2, No. 4 (10). URL: https://expertize-journal.org.ua/detektor-lzhi-poligraf/728-slovnik-dovidnik-fakhivtsya-z-provedennya-psikhofiziologichnikh-doslidzhen-z-zastosuvannyam-poligrafa (onovlena versiia vid 24.04.2023). [in Ukrainian].